

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Освітньо-професійна програма «Екологія»

Рік навчання 4, семестр VII,
форма навчання денна

Галузь знань
10 Природничі науки
Спеціальність
101 Екологія
Освітній рівень
перший (бакалаврський)

Кафедри та викладач

Кафедра екології

Викладач: Шевченко Валентина Григорівна

Лінк на профіль викладача на сайті факультету чи у Google Scholar:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=X6SIrr4AAAAJ&hl=uk>

E-mail: v.h.shevchenko@udu.edu.ua

Лінк на курс в Moodle (за наявності) *: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=3248>

I. Основна мета/цілі навчання

Опанування здобувачем вищої освіти базових знань стосовно теорії менеджменту, основних напрямів екологічної політики держави, міжнародного досвіду управління в екологічній діяльності та досягненню Цілей сталого розвитку, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722.

II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна обов'язкова

Цикл професійної підготовки

III. Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Лекційні заняття	42
Семінарські/лабораторні заняття	46
Самостійна робота	92

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	<p>Змістовий тематичний модуль 1 Теоретичні основи екологічного менеджменту. Тема 1. Науково-теоретичні основи організації екологічного менеджменту. Тема 2. Структура екологічного менеджменту. Змістовий тематичний модуль 2 Управління екологічною діяльністю в Україні та в світі. Тема 3. Державне управління екологічною діяльністю в Україні. Тема 4. Система місцевого екологічного менеджменту. Тема 5. Міжнародний досвід в управлінні навколишнім природним середовищем.</p>
IV. Результати навчання	<p>ПРН01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами. ПРН02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. ПРН03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПРН04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. ПРН12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поведіння з виробничими та муніципальними відходами. ПРН13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології. ПРН15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів. ПРН16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі. ПРН17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів. ПРН18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень. ПРН19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти. ПРН20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства. ПРН22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля із залученням громадськості.</p>
VI. Порядок і	Поточний контроль – опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні

критерії оцінювання

проекти), тренувальні онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи (35-60 балів).

Підсумковий контроль – екзамен у VII семестрі, усні відповіді на питання екзаменаційного білета або тестування (1-40 балів).

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

VI. Політика курсу

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може буде знижена.

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

1) опитування (усне, письмове) – 3 бали;

-
- 2) реферативні повідомлення, доповіді – 5 балів;
 - 3) творчі роботи – 5 балів;
 - 4) оформлення документів – 2 бали;
 - 5) тренувальні онлайн-тести – 2 бали;
 - 6) тестові модульні контрольні роботи – до 10 балів.
-

VII. Основні інформаційні ресурси

1. Бобровський А.Л. Екологічний менеджмент. К.: Університетська книга, 2023. - 586 с.
 2. ДСТУ ISO 14001-97. Системи управління навколишнім середовищем. Склад та опис елементів і настанови щодо їх застосування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/sistemy-upravlenija-okruzhayushei-sredoi.-sostav-i-opisanie--nor3059.html>
 3. ДСТУ ISO 14004-97. Системи управління навколишнім середовищем. Загальні настанови щодо принципів управління, систем та засобів забезпечення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/sistemy-upravlenija-okruzhayushei-sredoi.-obshie-rukovodjash-nor3060.html>
 4. ДСТУ ISO 14010-97. Настанови щодо екологічного аудиту. Загальні принципи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/rukovodjashie-ukazaniya-po-osushestvleniyu-yekologicheskogo--nor3061.html>
 5. ДСТУ ISO 14011-97. Настанови щодо екологічного аудиту. Процедури аудиту. Аудит систем управління навколишнім середовищем. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/rukovodjashie-ukazaniya-po-osushestvleniyu-yekologicheskogo--nor3062.html>
 6. ДСТУ ISO 14012-97. Настанови щодо екологічного аудиту. Кваліфікаційні вимоги до аудиторів з екології. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/rukovodjashie-ukazaniya-po-osushestvleniyu-yekologicheskogo--or3063.html>
 7. Екологічний менеджмент : методичні рекомендації до виконання практичних робіт з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» / уклад. А. М. Літвінова. –Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 48 с.
-

*Обговорено та затверджено на засіданні кафедри екології
протокол № 1 від 30.08.2024 р.*
